

กระทู้ถามที่ ๓๓๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) ที่ยังมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลทำให้การจัดการด้านการศึกษาของประเทศ ต้องกำหนดนโยบายและรูปแบบการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนที่ช่วยลดความแออัดในการเดินทางและลดความแออัดในชั้นเรียน โดยส่วนใหญ่เป็นการกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาและทำกิจกรรม ณ สถานที่พักอาศัยของผู้เรียนเอง โดยเฉพาะการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าวถึงแม้จะมีข้อดีในด้านการช่วยลดความแออัดในการรวมตัวกันในห้องเรียน แต่รูปแบบการเรียนการสอนลักษณะดังกล่าวต้องอาศัยปัจจัยเครื่องมือ และความพร้อมในด้านต่าง ๆ อีกมากมายหลายด้าน ซึ่งอาจเป็นปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนและปัญหาด้านประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่ทำให้การเรียนการสอนไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแท้จริง โดยปัญหาหลัก ๆ ที่เป็นปัญหาสำคัญในการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ ปัญหาด้านเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ยังไม่มีความพร้อมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ปัญหาการใช้ระบบเครือข่ายของเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายไร้สายที่ยังไม่มีความเสถียร ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพ ทำให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการศึกษาและการเรียนการสอนไม่มีความสะดวก มีความขัดข้อง และล่าช้า อันเป็นอุปสรรคในการศึกษาและการเรียนการสอน ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนของผู้เรียนปัญหาการเข้าไม่ถึงการเรียน เนื่องจากความไม่พร้อมและขาดแคลนเทคโนโลยีเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ปัญหาของผู้ปกครองที่ต้องรับภาระมากขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายในการเรียนและต้องรับภาระในการดูแลบุตรหลาน ทั้งในเรื่องการเรียนและการดูแลในชีวิตประจำวัน รวมทั้งปัญหาที่ครูผู้สอนยังไม่มีความพร้อมด้านเทคนิค วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดเตรียมการเรียนการสอนที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบใหม่โดยที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมความรู้และทักษะในการสอนในรูปแบบนี้ อีกทั้ง ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากมายที่เกิดจากการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งล้วนส่งผลทำให้การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ยังไม่สามารถถ่ายทอดความรู้

ไปยังผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้ที่เพียงพอในการเรียนและใช้ในการเตรียมพร้อมสำหรับการสอบต่อไปได้ ปัญหาเหล่านี้อาจจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปในระยะยาวในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และศักยภาพของผู้เรียนอันเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศได้ต่อไปในอนาคต จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย แผนงาน หรือแนวทางเพื่อให้มีการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการด้านการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ หรือมีการประสานงานกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้มีแนวทางในการให้ประชาชนได้เข้าถึงการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย ที่มีประสิทธิภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของประชาชนที่ต้องประสบปัญหาในการเข้าถึงระบบเครือข่ายของเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๓๑ ร.

ของ นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดกระบี่
เรื่อง การจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์

ข้าพเจ้า นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า ได้มีนโยบายให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา
ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติโครงการให้ความช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา
ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา
จำนวน ๒,๐๐๐ บาทต่อคน ในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๔ ให้แก่นักเรียนระดับชั้นอนุบาลจนถึง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ระดับอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง รวมถึงการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งให้สถานศึกษาดำเนินการ
จ่ายเงินโดยตรงให้แก่ นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ปกครอง ในรูปแบบของเงินสด หรือบัญชีธนาคาร
แล้วแต่กรณี

๒. ลดช่องว่างการเรียนรู้ (Learning Gaps) และลดผลกระทบด้านความรู้ที่ขาดหายไป
(Learning Loss) โดยให้สถานศึกษาสามารถถ่วงเงินที่ได้รับจัดสรรตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่าย
ในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน ๕ รายการ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน
หนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อใช้ในการจัดการ
เรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีการศึกษา ๒๕๖๔ พร้อมทั้ง
สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาความปลอดภัยจาก
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงจัดทำสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้
ให้แก่โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมจำนวน ๓๔,๘๘๗ แห่ง

นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีแนวทางการจัดการเรียน
การสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยให้สถานศึกษาที่อยู่ใน
พื้นที่ควบคุมสูงสุด ตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(ศบค.) กำหนด ดำเนินการจัดการเรียนการสอนใน ๔ รูปแบบ ได้แก่

๑. การเรียนการสอนผ่านทีวี (ON-AIR) โดยการจัดการเรียนรู้จาก DLTV ผ่านจานดาวเทียม
ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV) และระบบ IPTV

๒. การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต (ONLINE) ผ่านทางระบบ Video Conference ระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน และระบบอื่น

๓. การเรียนการสอนแบบ ON-DEMAND ผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) ช่อง Youtube (DLTV Channel ๑ - ๑๕) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต โดยนักเรียนสามารถศึกษาย้อนหลังเพื่อทำความเข้าใจในบทเรียนเพิ่มเติมได้

๔. การเรียนการสอนแบบ ON-HAND สำหรับนักเรียนที่ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์เทคโนโลยี โดยให้นำหนังสือ แบบฝึกหัด ใบงาน ไปเรียนรู้ที่บ้านภายใต้ความช่วยเหลือของผู้ปกครอง ในกรณีที่สถานศึกษาอยู่นอกพื้นที่ควบคุมสูงสุดตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) กำหนด ให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามปกติ (ON-SITE) โดยจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) จังหวัดอย่างเคร่งครัด และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการควบคุม กำกับ ติดตามให้ความสะดวกแก่สถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและบริบทของพื้นที่ได้ โดยนักเรียนและผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องหาซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม

สำหรับโรงเรียนเอกชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ดังนี้

๑. จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือโรงเรียนเอกชน “ฝ่าวิกฤตโควิด 19” และให้บริการสายด่วน ๑๖๙๓ เพื่อรองรับการตอบข้อซักถาม และให้ข้อมูลต่าง ๆ

๒. จัดทำแนวทางการจัดการศึกษาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงกำชับโรงเรียนให้ปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข และศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ

๓. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อการเรียนออนไลน์กับบริษัทพันธมิตร จำนวน ๒๒ ราย ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของศูนย์การเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล หรือ ODLC (Opec Digital Learning Center) ที่ให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ

๔. มีหนังสือถึงผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนระหว่างปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ การคืนค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น พร้อมทั้งแจ้งให้โรงเรียนมีต้องจัดการเรียนการสอนเฉพาะทางออนไลน์เพียงอย่างเดียว หากแต่สามารถบริหารจัดการเรียนการสอนได้ตามบริบทและความเหมาะสมกับนักเรียน

๕. มีหนังสือถึงผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน ซักซ้อมแนวทางการดำเนินงานและการบริหารงบประมาณเงินอุดหนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยให้โรงเรียนสามารถนำเงินอุดหนุนค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปใช้จ่าย

ในการจัดการเรียนการสอนตามความจำเป็นได้ รวมถึงเป็นค่าอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ครู นักเรียน หรือจัดหาอินเทอร์เน็ตซิมการ์ด ชั่วโม่งอินเทอร์เน็ต หรือการเช่าซื้อจัดหาซอฟต์แวร์สำหรับการสื่อสารทางไกลเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ได้

ในส่วนของการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำประกาศ เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยได้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา ซึ่งในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ หรือขาดแคลนอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยการให้นักเรียน นักศึกษานำใบความรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน หรือการบ้านที่ครูมอบหมายไปศึกษาที่บ้าน

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า ได้มีนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการสนับสนุนอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ ให้แก่นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องเรียนออนไลน์ ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ จนถึง ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ใน ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑. การใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Broadband) โดยให้ใช้งานได้ไม่จำกัดสำหรับแอปพลิเคชันเพื่อการเรียน ได้แก่ Microsoft Teams, Google Meet, Zoom, Cisco Meeting, Webex และ Line Chat อีกทั้งสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมได้อีก ๒ GB

๒. สนับสนุนค่าอินเทอร์เน็ตบ้านสำหรับการเรียน (Fixed Broadband) เดือนละ ๗๙ บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) จำนวน ๒ รอบปี

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรค่าเช่าใช้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้กับโรงเรียนทุกแห่งในสังกัด เพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารภายในโรงเรียน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณค่าเช่าใช้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ต ดังนี้

- โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน ๑๒๐ คน ได้รับจัดสรรงบประมาณโรงเรียนละ ๑,๓๐๐ บาท ต่อเดือน

- โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๑ - ๓๐๐ คน ได้รับจัดสรรงบประมาณโรงเรียนละ ๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน

- โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๓๐๑ - ๕๐๐ คน ได้รับจัดสรรงบประมาณโรงเรียนละ ๓,๙๐๐ บาท ต่อเดือน
- โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๕๐๑ - ๒,๐๐๐ คน ได้รับจัดสรรงบประมาณโรงเรียนละ ๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน
- โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๒,๐๐๑ คนขึ้นไป ได้รับจัดสรรงบประมาณโรงเรียนละ ๖,๐๐๐ บาท ต่อเดือน
- ศูนย์บริหารการพัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HCEC) ได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมโรงเรียนละ ๖๕๐ บาท ต่อเดือน